

Aan burgemeester en wethouders

Zaaknummer	331386	Portefeuillehouder(s)	Cathelijne Bouwkamp
Programmamanager	Roland Heijnen		
Ambtenaar	Peter Bouter	Vertrouwelijk	Nee
Telefoonnummer	026-3774435	Datum in college	
		Datum fataal	

Onderwerp: Herijking loodbeleid

Voorstel

Het beperken van de risico's van lood door:

1. Het verlagen van de risicogrens van rond de 1000 mg/kg naar 542 mg/kg (biobeschikbaarheid van 0,40 naar 0,74). En dus een loodgehalte van 542 mg/kg te hanteren als grenswaarde waarboven sprake is van een onaanvaardbaar risico voor de gezondheid en waarboven saneringsmaatregelen nodig zijn.
2. De advieswaarde van het RIVM van 370 mg/kg lood te hanteren als terugsaneerwaarde in tuinen waar de bodem daadwerkelijk gesaneerd wordt.
3. Verder te investeren in de kwaliteit van de bodem in de diffuse belaste wijken door:
de tuinen > 542 mg/kg prioritair te saneren; als er daarna nog financiële middelen beschikbaar zijn deze inzetten op tuinen tussen de 370 en 542 mg/kg op basis van vrijwilligheid.
4. Breed inzetten op communicatie van gebruiksadviezen om het risico te beperken.

Inleiding

In 2016 adviseerden de GGD-en om het bodembeheer zodanig in te richten dat mensen minder worden blootgesteld aan lood in de bodem. Aanleiding is een nieuw wetenschappelijk onderzoek waaruit blijkt dat lood in de bodem (tuinen, speelplaatsen) schadelijker is voor jonge kinderen dan gedacht. Deze nieuwe inzichten worden door de rijksoverheid niet omgezet in landelijke wetgeving. Van lokale overheden wordt verwacht dat men zelf beleid opstelt (zie bijlage a.).

Beoogd effect

Actief inzetten op voorkomen dat de gezondheid van vooral jonge kinderen geschaad wordt door loodverontreiniging in de bodem.

Argumenten

1.1 *Met deze norm worden onnodige kosten en overlast voor bewoners voorkomen.*

Met deze norm hoeven we minder vaak en minder rigoureuze saneringsmaatregelen te nemen dan bij een heel strikte toepassing van de RIVM advieswaarde van 370 mg/kg. Saneren hoeft pas bij loodgehalten boven 542mg/kg. Sanerende maatregelen kunnen o.a. bestaan uit het aanbrengen van verharding t/m het daadwerkelijk ontgraven van de aanwezige verontreiniging.

Tuinen met loodgehalten tussen 370 en 542 mg/kg krijgen gebruiksbeperkingen opgelegd of gebruiksadviezen verstrekt. Gebruiksbeperkingen/gebruiksadviezen zijn een gangbaar instrument om verantwoord gebruik van verontreinigde bodems te borgen, indien er geen actuele gezondheidsrisico's zijn.

1.2 *Deze Arnhemse norm is een verantwoorde grenswaarde*

De GGD vindt dit een verantwoorde norm. De norm van 542 mg/kg is een combinatie van de oude juridische grenswaarde, die we tot nu toe hanteerden (uit risicomodel "Sanscrit") en de waarde die verantwoord is als bewoners zich houden aan 25% van de gebruiksadviezen op de advieswaarde van 370 mg/kg.

2.1 *In tuinen waar toch al gesaneerd wordt, heeft het een meerwaarde om terug te saneren naar 370 mg/kg.*

Ontgraven van grond in een tuin zorgt voor overlast voor de bewoners. Iets méér weghalen levert nauwelijks méér overlast op. Ook de extra kosten zijn beperkt. Positief effect is dat er minder gebruiksbeperkingen nodig zijn.

3.1 *Op basis van vrijwilligheid eventueel nog beschikbare middelen inzetten op tuinen boven de 370 maar onder de 542 mg/kg*

Samen met de andere eerder gemaakte keuzes verbeteren we de bodemkwaliteit in deze diffuus belaste wijken. Eerder gemaakte keuzes:

- alleen hergebruiksgrond toestaan die voldoet aan de voorkeurswaarde Wonen (210 mg/kg)
- bij een natuurlijk moment (ontwikkelingen/nieuwbouw) de tuinen saneren tot de voorkeurswaarde Wonen (210)
- meer inzicht verkrijgen in de kwaliteit van de tuinen door voor een gering bedrag een indicatieve bodemanalyse (XRF-techniek) aan te bieden

De kosten om alle tuinen saneren met een gehalte > 370 worden ingeschat op 3,5 tot 6,5 miljoen euro (estimated guess)

Kanttelingen en risico's

1.1 *Het percentage 25% naleving van de gebruiksadviezen is gebaseerd op aannames*

Het is niet onderbouwd door onderzoek. Dit ondervangen we door de kennisoverdracht en zo mogelijk het naleefgedrag te gaan monitoren door bevolkingsenquetes i.s.m. de teams leefomgeving Zonodig passen we onze communicatiestrategie aan.

1.2 *Niet van iedere tuin is het loodgehalte bekend*

We hebben onderzoek laten doen in de drie wijken waar het gemiddelde loodgehalte in de bodem sowieso al hoger is dan elders, vanwege het oud-stedelijke gebruik. Dit zijn Sint Marten, Spijkerkwartier en 't Broek. De meest verdachte tuinen zijn onderzocht. Bewoners van tuinen die niet onderzocht zijn, krijgen de gelegenheid om een indicatief onderzoek te laten uitvoeren met een bijdrage in de kosten.

In andere wijken is de kans op te hoge loodgehaltes veel kleiner. Bewoners kunnen altijd zelf een onderzoek laten uitvoeren.

1.3 *Financiering na 2020 is nog niet gewaarborgd*

Als uit onderzoek veel meer locaties naar voren komen is nog niet duidelijk of hiervoor na 2021 nog rijksbijdragen beschikbaar zijn. Daarom voeren we in 2019 en 2020 zoveel mogelijk saneringen uit. Voor situaties die zich na 2020 voordoen, zal later bekeken worden of en welke oplossingen mogelijk zijn.

Financiën

De saneringen en onderzoeken naar loodlocaties worden tot en met 2020 betaald uit de bestaande rijksbudgetten.

Uitvoering

De nieuwe normen van 542 mg/kg (risiconorm) en 370 mg/kg (terugsaneernorm) passen we al toe. De onderzoeken zijn grotendeels afgerond. Bewoners worden op de hoogte gebracht van de resultaten en de eventuele noodzaak van saneren of vastleggen van gebruiksbepalingen. In de loop van 2019 zullen de eerste tuinen worden gesaneerd.

Communicatie

De nieuwe normen en de gebruiksadviezen vermelden we op de website van de gemeente Arnhem. Bewoners in de wijken Sint Marten, Spijkerkwartier en 't Broek ontvangen elke twee jaar een folder (bijlage b). Ieder jaar plaatsen we een artikel in de Arnhemse Koerier. Bewoners met tuinen waar onderzoek plaatsvindt en waar saneringsmaatregelen en/of gebruiksbepalingen nodig zijn, worden individueel benaderd.

Bijlagen

Stukken voor college

- a. Notitie Toelichting op aanpassing loodbeleid
- b. Loodfolder

Ter inzage stukken voor college

–

Stukken voor gemeenteraad

—

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

—